

GÜVENLİ YAŞAM İÇİN HUKUK

Pelin Pınar Kaya*

Özet: Hazırlamış olduğum bildiri “bireysel silahlanma ve kişisel güvenlik” konularını içermektedir. Çalışmamdaki amaç, bireysel silahlanmanın Türkiye ve dünyadaki durumunu farklı açılardan ele alarak, hukukun bireysel silahsızlanmada ve kişi güvenliğinde ne denli önemli olduğunu vurgulamaktır. Bu kapsamda bildiriye girişte öncelikli olarak bireysel silahlanmanın evrensel olduğunu düşündüğüm tanımını yaptım ve ilgili kanunlara göndermelerde bulundum. Daha sonra bireysel silahlanmanın nedenleri ve bu konudaki bazı araştırmalar üzerinde durarak önce Türkiye’deki sonra da dünyadaki durumu örneklerle inceledim ve bazı meslek gruplarının silah kullanımından bahsettim. Bildirinin genelinde bireysel silahlanmanın yol açtığı sonuçlar için örnekler (gazete haberi, mahkeme kararı) verdim. Bu konuda hukuksal olarak yapılabilecekleri ve bireysel silahsızlanmanın Türkiye’de ve dünyada insan haklarının kullanılması, kişi ve toplum güvenliğinin sağlanması açısından önemli olduğunu dile getirerek bildirimi sonlandırdım.

Anahtar Sözcükler: Birey, Toplum, Yaşam, Evrensellik, Hukuk

* İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Giriş

Gün geçmiyor ki gazetelerin 3. sayfalarında bireysel silahlanma nedeniyle bir haber olmasın. Ancak ne yazık ki hala Türkiye’de buna karşı yeterli önlem alınmamakta ve siviller arasındaki silah kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Her gün yaklaşık olarak 8 yurttaşımız bir sivilin kullandığı bireysel silahla hayatını kaybediyor. Peki bahsettiğimiz bu korkunç rakamın oluşmasına sebep olan “bireysel silahlanma” kavramı ne ifade ediyor?

Bireysel Silahlanma

Bireysel silahlanma, devletlerin birbirlerine karşı silahlanması durumundan oldukça farklı olmak suretiyle tamamen birey ekseninde var olan bir kavramdır. Kısaca ifade etmek gerekirse sivillerin herhangi bir ideolojik düşünce sistemi ile hareket etmeksizin psikolojik, toplumsal ve kültürel nedenlerle bireysel olarak silah bulundurması ve onlarla kendisini donatmasını ifade eder. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu uyarınca silâh deyiminden;

1. Ateşli silâhlar,
2. Patlayıcı maddeler,
- 3.Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet,
- 4.Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler,
- 5.Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler anlaşılr. Bu tanımdan yola çıkarak ateşli silah, bıçak ve delici aletlerin en çok kullanılan bireysel silahlar olduğunu söyleyebiliriz.

Bireysel silahlanma şiddet ve korku ikilisinin başında yer alarak yaşam hakkı ve kişi güvenliği üzerinde ciddi bir tehlike unsuru olarak varolmaktadır. Bu sadece Türkiye için değil, tüm dünya ülkeleri için önemli bir sorun teşkil etmektedir. Örneğin gelişmekte olan ülkemizde, bireyler hukukun ve kolluk kuvvetlerinin etkisiz kaldığını düşünerek silah taşımayı meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Kan davası, namus, töre gibi nedenlerle Hukuk Devleti İlkesini hiçe sayarak diğerleri için öngördüğü cezalarla “adaleti” ve böylece toplum düzenini sağladığını iddia etmektedir. Kendini, daha da önemlisi toplumu “zorunlu cehalete” mahkum etmektedir. Kimi zaman ise sevincini, fanatizmini ve kutlamasını silahlardan attığı kurşunlarla insanların “güven içinde özgürce yaşama” haklarını gasp ederek göstermektedir. Oysa, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Kişinin Hak ve Ödevleri Bölümünde, Kişi Dokunulmazlığı, Maddi ve Manevi Varlığı başlığı altında madde 17 yi düzenlemiş ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için şunu öngörmüştür: “Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.” Bu madde bireyin yaşam hakkının, ülkemizde evrensel bir hukuk çerçevesi anlayışı düzleminde yaratıldığını göstermektedir. Bunun yanı sıra, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi Madde 3: “Yaşamak, hürriyet ve kişi emniyeti her ferdin hakkıdır.” ifadesiyle herkesin yaşama hakkına, kişi özgürlüğüne ve güvenliğine sahip olduğunu belirtmektedir. Bu ifadelere rağmen gerek iç hukukumuzdaki kanunlar olsun gerek evrensel kurallar olsun, her şey hiçe

sayılarak kanunun suç saymadığı fiiller için bireyler kendi kanunlarını yaratmakta, bir kolluk görevlisiymiş gibi hareket ederek kişi ve dolayısıyla da toplum güvenliğini zedelemekte ve kendi cezai yöntemlerini uygulamaktadırlar.

Bireysel Silahlanmanın Nedenleri

Her 100 kişiden 13'ünün ateşli silahlara sahip olduğu ve her yıl yaklaşık 3000 kişinin bireysel silahlardan çıkan kurşunlarla öldüğü ülkemizde, yaklaşık 2,5 milyon ruhsatlı, 8 milyon da ruhsatsız silah kişilerin elinde her an patlamaya hazır bulunmaktadır. Bununla beraber bu silahlara sahip olanların çevresi de hesaba katılırsa silahların ulaşabileceği insan sayısı (akraba, eş-dost, çocuk vs.) ise oldukça ürkütücü bir görüntü çizmektedir. Tahmini bir rakam vermek gerekirse 40 milyonun üzerinde insan bu silahlara kolayca ulaşabilmektedir. Araştırmalar Türkiye'de silah sayısının son 10 yılda 10 kat arttığını gösteriyor. Bakırköy Psikiyatrik Tedavi ve Araştırma Merkezi'nin (BAPAM) yaptığı bir araştırmanın sonucunda Türkiye'de 120 bin silah bağımlısı olduğu söylenmiş ve uzmanların görüşleri alındığında, silah bağımlısı olan insanların normal insanlara göre dokuz kat fazla intihar ve beş kat fazla adam öldürme riskleri olduğu belirtilmiştir. Bakırköy Psikiyatrik Tedavi ve Araştırma Merkezi, Türkiye'de silah ruhsatı almak için başvuruların neden silah aldıklarına dair yaptığı diğer bir araştırmada ise şu sonuçlara ulaşılmıştır: **İş Riski (%35), Evde Bulunsun (%23,6), Merak-Hobi (%16,7), Meslek Gereği (%6,8), Hatıra (%5,5)**. Görüldüğü üzere Türkiye'de bireysel silahlanma büyük rakamlarla ifade edilmektedir ve bireyler bu silahlanmayı "kendi açılardan" çeşitli nedenlerle açıklamaktadırlar.

Umut Vakfı öncülüğünde yapılan araştırmalarda bireysel silahlanma nedeni 3 ana kategoride sınıflandırılmaktadır: Psikolojik nedenler, toplumsal nedenler ve kültürel nedenler. Silah, ataerkil bir yapıya sahip olan toplumumuzda bir çeşit erkeklik, güç ve prestij simgesi olarak görülmektedir. Bu yanlış bakış açısı gelenek gibi söylemlerle babadan oğula geçerek ve doğru eğitimin verilmemesi sonucunda hızla yayılmaktadır. Üstelik erkekler arasında bir moda halini almaktadır. Ne yazık ki bundan en çok zarar görenler ise kadınlar ve çocuklar olmaktadır. 21 Nisan 2006 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yayınlanan bir haber yukarıda açıkladığımız nedenler açısından üzücü bir örnek teşkil etmektedir. Haber, "Bu İlkellik, Ne Zaman Bitecek" başlığıyla gazetede yer aldı. Diyarbakır'da nişanlısının nişanı bozması üzerine 24 yaşındaki N.Ö., kardeşi ve babası tarafından Yeniköy mezarlığı yakınlarına götürüldü. Önce kardeşi M.E.Ö. çıkardığı bıçağı ablasının kalçasına sapladı. Yaralanıp yere yığılan N.Ö'ye bu kez babası F.Ö. taşıma ruhsatı bulunan tabancasıyla bir el ateş etti. Kardeşi M.E.Ö. tarafından bir araçla Devlet Hastanesi acil servisine bırakılan N.Ö., yapılan ilk tedavisinden sonra Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Servisi'ne kaldırıldı. Ağır yaralı olan N.Ö'nün son sözleri tutanağa geçti. "Beni babam vurdu" diyen genç kız, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. N.Ö'nün, önceden başka birisiyle ilişkiye girdiği, bu durumu nişanlısına itiraf edince, N.A.'nın nişanı bozduğu, nişan bozma nedenini öğrenen kardeş ile babanın da genç kızı öldürdükleri iddia edildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün açıkladığı rakamlara göre, 2007 yılında meydana gelen asayiş olaylarında kullanılan ateşli silahların yüzde 15'i ruhsatlı, yüzde 85'i ise ruhsatsız. Bu rakamlar ne yazık ki ülkemizde ateşli silahlara ulaşmanın oldukça kolay olduğunu göstermekte ve yukarıda açıkladığımız nedenlerin açık bir göstergesi olma niteliğini taşımaktadır. Bireysel silahlanma ülkemizde ciddi bir sorun teşkil etmesine rağmen, devlet eliyle internet üzerinden silah satışı yapılmaktadır. Makine Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK), silah satın almak isteyen kişilere internet üzerinden peşin veya taksitle olmak üzere silah satışı yapmaktadır. İşte bu noktada bazı sosyal grupların silah üretimi üzerindeki etkilerini ve üretimin devam etmesi için yaptıkları baskının sonucu görülmektedir. Silah sektörü çok güçlü olduğundan dolayı baskı grupları gerektiğinde lobi faaliyetleri ile istedikleri şekilde düzenlemeler için karar aldırabiliyorlar. Ayrıca sektörün üretim bilgileri gizli olduğu için vatandaşların bu konuda bilgi edinme istekleri de geri çevriliyor.

Dünyada Bireysel Silahlanma

Her yıl dünya çapında silahla yaralama gibi olaylar nedeniyle birçok sivil zarar görüyor. Silahlanma, her geçen gün kendi içinde silahlanmayı teşvik edecek bir hale bürünüyor. İsviçre merkezli Uluslararası Araştırmalar Enstitüsü'nün her yıl hafif silahlar hakkında hazırladığı raporda 2008 yılı için verilen veriler oldukça dikkat çekici. Raporda sivillerdeki toplam silah sayısının, devletlerdeki silah sayısından daha fazla olduğu tespit edilmiş ve dünyadaki bireysel silahlanmanın boyutları ortaya konulmuştur. Ayrıca yapılan başka araştırmalarda da siviller arasındaki silahlanmanın sorunlu boyutları ortaya koyuluyor.

Uluslararası Küçük Silahlar Eylem Ağı (IANSA)'nın yapmış olduğu araştırmalardan elde edilen verilere göre siviller arasındaki silahlanma oranının günden güne arttığı ve sivillerin dünyadaki silahların yüzde 74'üne sahip durumda olduğu belirtilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde her 100 kişiden 90'ının bireysel bir silahı var. Araştırmalar silahlara dair cezalar sertleştikçe cinayetlerin azaldığını ortaya koyuyor. Buna rağmen, 2008 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Yüksek Mahkeme Washington kent yönetiminin bireysel silah taşımaya yasak getiren 32 yıllık kararını iptal ederek bireysel silahlanmanın bir hak olduğuna hükmetti ve alınan kararın gerekçesinde, kişilerin kendilerini korumak ve avlanmak için silah taşıma hakları olduğu belirtildi. Alınan karardan da anlaşılacağı üzere bazı ülkeler konunun ciddiyetini hala yeterince kavrayabilmiş değil. Bazı ülkeler ise konunun önemini içlerine sindirerek kanunlarında yenilenmeye gitmişler ve bireysel silahsızlanma konusunda ilerlemeler kaydetmişlerdir. Avustralya, Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde yenilenen silah kanunları ile silahla işlenen cinayetler ve bunların sebep olduğu ölüm oranlarında düşme sağlanmıştır. Üstelik silahla işlenen cinayet oranları diğer cinayetlere göre yaklaşık olarak yüzde 36 azalma göstermiştir. Uluslararası Af Örgütü'nün devletlerin dolayısıyla da bireylerin silahlanması hakkında düzenlediği raporlar durumun pek de iyiye gitmediğini göstermekte ve silah ticaretinin tam anlamıyla kontrolden çıkmış olduğu belirtilmektedir. Dünyada her gün yüzlerce insanın yaşam hakkı ve kişi güvenliği bireysel silahlanma artışı ve kötü amaçlı kullanım ile

gasp edilmektedir. Ülkemizde de her yıl yüzlerce insan, düğün ve maç sonrası "sevinç" kurşunlarıyla veya töre, kan ve benzeri saiklerle ya da trafikte çıkan “küçük bir anlaşmazlık” sebebiyle silahlar kullanılarak öldürülüyor.

Türkiye’de Bireysel Silahlanma

Türkiye’de özellikle otomobillerin torpidosunda yaygın bir şekilde silah taşımak, trafik anarşisini de düşünürsek kişi güvenliği için ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Bunun sosyo-psikolojik temelinde kolluk güçlerine duyulan güvensizlik, hukuk sisteminin yetersiz kaldığı inancı ve güç istemi yer almaktadır. Umut Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Ayhan Akcan’ın yaptığı bir araştırmaya göre Türkiye’de trafikte hareket halindeki 8 milyon aracın yüzde 6’sında ateşli silah bulunuyor. Bunların yüzde 80’i belde, el altında, torpidoda ve bagajda her an patlamaya hazır halde. Üstelik silahla işlenen her 10 cinayetten biri trafikte meydana geliyor. Ayrıca ‘kişinin kendisini koruması’ bahanesi ile aracında levye, sopa ve tornavida gibi aletleri bulundurması da trafikte silahlarla işlenebilecek suçlara zemin hazırlamaktadır. Hatay Kent Gazetesinin 31 Ekim 2008 tarihli haberine göre, İskenderun’da trafik ışıklarında duran iki araç sürücüsü arasında çıkan tartışmanın silahlı kavgaya dönüşmesi sonucu dört kişi yaralandı. İskenderun-Adana E5 karayolu Ağır Bakım kavşağında meydana gelen olayda; İskenderun’dan Adana istikametine giden A.B (42) yönetimindeki aracın önünde, plakası alınamayan jip tehlikeli bir şekilde manevra yaptı. Daha sonra kırmızı ışıkta duran her iki aracın sürücüleri tartışmaya başladı. Çıkan kavgada jipte bulunan 4 kişiden biri üzerinde taşıdığı silahı çıkartarak, diğer araçtaki M.B. (27), A.B (42), M.K (25) ile K.B’ye (25) ateş etti. Şahıslar, daha sonra kullandıkları jip ile olay yerinden kaçtı. Yaralananlar, ambulanslarla İskenderun Devlet Hastanesi’ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Bu gazete haberinden de anlaşılacağı üzere her gün birileri trafikte, sokakta, evde dehşet saçmaya devam ediyor. Birileri ise yaşama hakları ellerinden alınarak ya “serseri bir kurşunun kurbanı oluyorlar” veya “maganda kurşununa kurban gidiyorlar”.

Evet, ülkemizde her gün birileri hukuk yok sayılarak ruhsatlı ya da ruhsatsız silahlardan çıkan serseri kurşunlara kurban gidiyor. Trafik denetlemelerinde araçlarında ruhsatlı silah bulunduran kişiler herhangi bir cezaya tabi tutulmamakta ve dolayısıyla arabalarında silah bulundurmaya devam etmektedirler. Oysa alkolü şeklinde araç kullananlar kişi ve toplum güvenliği için nasıl bir tehlike teşkil ediyorsa, aracında silah bulunduran sürücüler de aynı ölçüde kişi ve toplum güvenliği için tehlike oluşturmaktadır. Böyle durumlar için bir an evvel harekete geçilmesi ve ilgili kanunlarda bu konuyla ilgili caydırıcı düzenlemelere gidilmesi bireysel silahlanma ve kişi güvenliği açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu sayede trafikte silahla işlenen suçlarda önemli ölçüde azalma olacağı kanaatine varmak mümkün.

Yasal Düzenlemeler

Türkiye’de yasal düzenlemelerle beraber silah ruhsatı almak bir ölçüde zorlaştırıldı, ancak uygulamada bu ne yazık ki yapılması gerektiği gibi yapılmıyor. Bunun gerçekleştirilebilmesi için her şeyden önce silah bulundurma zorlaştırılması gerekiyor. Ancak o zaman kolluk kuvvetleri de gerekli şekilde müdahale edebilirler. 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ile bireysel silahlarla işlenen cezalarda belli artırımlara gidildi. Genel Güvenliğin Kasten Tehlikeye Sokulması başlığı altında madde 170’i düzenlenmiş ve kişilerin hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı veya panik yaratabilecek tarzda; silâhla ateş eden veya patlayıcı madde kullanan kişiler için altı aydan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. Bunun yanı sıra ruhsatlı da olsa, silahla havaya ateş açmaya ceza getirildi. Maçlardan sonra, asker uğurlamaları ve düğün gibi eğlenceler esnasında havaya ateş açmak “olası kast” olarak kabul edilmiştir ve kimse yaralanmasa, zarar görmese dahi havaya ateş açma için öngörülmüş 6 aylık bir ceza süresi mevcut. Zarar gören olursa, Türk Ceza Kanunu madde 81 ve 86 uyarınca kasten adam öldürme veya yaralamadan bu ceza artırılıyor. Eğer kasten öldürme suçu nitelik bir hal teşkil ediyorsa yani tasarlayarak, kan gütme saiki ya da töre saiki vb. gibi sebeplerden dolayı gerçekleştirilmişse Türk Ceza Kanunu madde 82 uyarınca kişi, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır. Hukuk sistemimiz bu konularda örnek teşkil edecek nitelikte pek çok karara imza atmıştır. Örneğin, Edirne 1. Ağır Ceza Mahkemesince 11.11.2004 gün ve 63-308 sayı ile verilen ve adam öldürme suçu yönünden kendiliğinden temyize tabi olan kararın sanık müdafii tarafından da temyiz edilmesi üzerine, dosyayı inceleyen Yargıtay 1. Ceza Dairesi haksız tahrik hükümlerinden yararlanılmasını kabul etmeyerek sanığın kasten adam öldürmeden yargılanmasını doğru bulmuş ve yerel mahkemenin kararını onamıştır. Maktul ve tanık M.K’nin birlikte bir masaya oturup konuşmaya başladıkları, sanık Ş.’in, maktule dönerek “sen beni mermi delisi mi yapacaksın” diye sorduğu, maktulün de “gerekirse yaparım” diye cevap vermesi üzerine silahını çekerek 6 el ateş ederek onu öldürdüğünde kuşku bulunmamaktadır. Sanığın, arkadaşı ile birlikte tartışma çıkarması, bu tartışma sırasında bir başka kişiye zarar vermek istemesi, olayı yatıştırmaya çalışan maktule yönelerek ona karşı da eylemlerde bulunması karşısında ilk haksız hareketleri sanığın gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Sonraki aşamada maktulün, “sizi mermi manyağı yaparım” şeklindeki haksız davranış ise, gerek ulaştığı boyutlar ve vahamet gerekse sonucu itibarıyla tepkide aşırılık ve açık bir oransızlık olarak nitelendirilemeyeceğinden, sanığın haksız tahrik hükümlerinden yararlanmasına olanak bulunmadığı kanaatine varılarak sanığın haksız tahrik hükümlerinden yararlanamayacağı Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından onanmıştır.

Ülkemizde çeşitli meslek gruplarına işlerinin niteliği gereği silah taşıma ruhsatı verilmektedir. Örneğin, “kesinleşmiş yargı kararı üzerine görevine son verilenler hariç, en az bir dönem belediye başkanlığı veya il genel meclis üyeliği yapmış olanlara”, “hava yolu nakliye pilotu lisansına sahip yolcu ve para taşımacılığında görevli pilotlara”, “yapılan soruşturma sonucu görevlerine son verilmiş olduğu anlaşılanlar hariç, en az bir dönem köy veya mahalle muhtarlığı yapmış olanlara”,

“bankaların genel müdürleri, genel müdür yardımcıları, bölge müdürleri ve 4389 sayılı Bankalar Kanununda tanımı yapılmış şubelerin müdürlerine”, “barolara kayıtlı bulunan avukatlara, 1512 sayılı Noterlik Kanunu hükümlerine göre noterlik hizmetini yürüten noterlere”, “sarı basın kartı sahibi basın mensuplarına”, “meskun yerler dışında en az 100 adet fenni aralı kovan ile gezginci olarak bilfiil arıcılık yapan yetiştiricilere”, “akaryakıt satışı yapılan istasyonlarda fiilen ve bizzat bulunan sahiplerine” vs. taşıma ruhsatı ve gerekli evrakları tamamlayıp ikamet ettikleri ilçe Emniyet Müdürlüğü Ruhsat Büro Amirliklerine müracaat etmeleri halinde Kaymakamlık Makamının uygun görmesi durumunda silah taşıma ruhsatı verilir. Ne yazık ki silah taşıma ruhsatı verilen meslek grupları yukarıdaki liste ile sınırlı değil. Yasalarda silah ruhsatı alabilmek için çok fazla istisna olduğunu görüyoruz. Silahlanmanın meşru temellere dayandırıldığı bu durumlar bireysel silahtsızlanma için ciddi bir tehdit unsuru oluşturuyor. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Haklar ve Özgürlükler Bölümü kapsamında Yaşama Hakkı başlığı altında madde 2’yi düzenleyerek, herkesin yaşam hakkının yasanın koruması altında olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla herkesin yaşam hakkı yasa ile koruma altındadır. Bireysel silahlanma ile kişi kendi güvenliğini sağlayamaz. Güvenliği sağlamak yasaların ve dolayısıyla da uygulayıcı olarak kolluk kuvvetlerinin görev alanındadır. Yaşama ve kişi güvenliği hakkına yönelebilecek olası bir tehlikeye karşı silahla savunmada bulunmak Hukuk Devleti ilkesinin ve demokratik toplum gereklerinin hiçe sayılması demektir. Bu nedenle hiçbir meslek grubunun bu konuda sıradan vatandaştan ayrıcalıklı bir yeri olmaması ve tüm sivililer için silah taşıma ve bulundurma ruhsatı alınabilmesinin zorlaştırılması gerekmektedir. Kişi güvenliği sadece avukatlar, sarı kartı bulunan basın mensupları ya da pilotlar için var olan bir kavram değildir. Kişi güvenliği tüm insanlığın kullanabileceği bir temel hak ve özgürlüktür. Eğer silah taşımak ve bulundurmak zorlaştırılmazsa ne adalet gereği gibi işleyebilir ne de yaşama ve kişi güvenliği hakkı gereği gibi sağlanabilir. İşte o zaman mahkemelerde silah pazarlığı yapıldığının haberlerini her gün televizyonlarda ve gazetelerde görebiliriz ve işte o zaman gerçekten yaşama hakkımız gasp edilmiş olur. Bu nedenle asıl meselemiz bireysel silahlanma değil, “bireysel silahtsızlanma” olmalıdır.

Hukuksal Olarak Yapılması Gerekenler

Bireysel silahtsızlanmanın gerçekleştirilebilmesi için hukuksal olarak yapılması gereken pek çok şey var. Öncelikle silahla işlenen suçlarda cezaların yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ve İlgili Yönetmeliklerde “yasama, yürütme ve yargı” el ele vererek radikal değişikliklere gidilmesi için adım atmalıdırlar. Bireysel silahlanma için yapılan kampanyalar devlet eliyle desteklenmeli ve bu kampanyalara fon sağlanmalıdır. 28 Eylül Bireysel Silahtsızlanma Günü’nde ülke genelinde tüm okullarda bireysel silahtsızlanmanın önemini vurgulayan belgeseller gösterilmelidir. Türkiye’de bireysel silahlanmanın boyutu hakkında sivil toplum kuruluşlarıyla beraber geniş çaplı araştırmalar yapılmalı ve gerektiğinde vatandaşlara bireysel silahtsızlanma için eğitim ve seminerler verilmelidir. 21 olan ruhsat alım yaşı daha ileri yaşlara çekilmelidir. Taşıma ve bulundurma ruhsatı alımları zorlaştırılmalı ve 5 yıl olan ruhsat geçerlilik süresi kısaltılmalıdır. 5729

sayılı Ses ve Gaz Fişegi Atabilen Silahlar Hakkındaki Kanuna bu silahları kullanabileceğine dair bir eğitim programından geçmenin ve sertifika almanın gerekli olduğuna dair bir madde eklenmelidir. Bununla birlikte silahla ilgili düzenlenmiş ve düzenlenecek olan tüm kanunlarda silah taşıma ve bulundurma ruhsatı almak isteyen kişilerin kapsamlı bir psikiyatrik muayeneden geçmesi koşulu yer almalıdır.

Bundan böyle kişi ve toplum güvenliği için amacımız silahlanma değil, silahsızlanma olmalıdır. Silahsızlanmadan yana olmak demek bizler için insan haklarından ve dolayısıyla da hukuk devletinden yana olmak anlamını taşımaktadır. Yani artık güvendiğimiz şey elle tutulan silah değil, aklımızla ve vicdanımızla inandığımız hukuk olmalıdır.

Kaynakça:

Kitap:

Caşın, M.H. (1995). Çağdaş Dünyada Uluslararası Güvenlik Stratejileri ve Silahsızlanma. Ankara: Savunma Sanayii Müsteşarlığı

Gemalmaz, M. S. (2003). İnsan Hakları Belgeleri = Human Rights Instruments. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi

Gomien, D. (2008) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi. Çev. : S. Cengiz ve U. Kılınç. İzmir: İzmir Barosu Yayınları

Yalvaç, G. (2008) Karşılaştırmalı – Gerekçeli TCK, CMK, CGTİK ve İlgili Kanunlar ile Yönetmelikler. Ankara: Adalet Yayınevi

Yüzbaşıoğlu, N. (2006) Anayasa Hukukunun Temel Metinleri. İstanbul: Beta

Makale:

Tezcan, D. (2003). Ateşli Silahların Kişilerce Alınmasının ve Bulundurulmasının Denetimi. Polis Dergisi, Yıl 9, 2003, Sayı 36, s.353 vd.

Bildiri:

İlkiz, F. (2008). Ad Hoc Working Group On Small Arms And Light Weapons (Salw) And Mine Action NATO Küçük ve Hafif Silahlar ve Mayınlar Toplantısı, 14 Mart 2008, Brüksel.

Yargıtay Kararı:

Yargıtay Ceza Genel Kurul Kararı Esas No: 2007/163 Karar No: 2007/39

Resmi Gazete:

5729 Sayılı Ses ve Gaz Fişegi Atabilen Silahlar Hakkında Kanun (12 Şubat 2008 Tarihli ve 26785 Sayılı Resmi Gazete)

Gazete Haberleri:

“ABD’de "bireysel silahlanma" hak oldu!” (2008, 06-27 Haziran) Ntvmsnbc
<http://www.porttakal.com/haber-abd-de-bireysel-silahlanma-hak-oldu-8563.html>

“Bu İlkellik, Ne Zaman Bitecek” (2006, 04-21 Nisan). Doğan Haber Ajansı.
<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=4288921&tarih=2006-04-21>

“Trafik Işıklarında Silahlı Kavga” (2008, 10-31 Ekim). Hatay Kent
Gazetesi. <http://www.hataykentgazetesi.com/default.asp?Sayfa=HaberDetay&id=6093>